

A Fővárosi Ítéltábla a Horgas Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Horgas Csaba Pál ügyvéd) által képviselt I.rendű felperes neve (**I. rendű felperes címe**) I. rendű és II.rendű felperes neve (**II. rendű felperes címe**) II. rendű felperesnek - a Nagy és Kiss Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Nagy Szilárd ügyvéd) által képviselt **alperes neve (alperes címe)** alperes ellen kártérítés iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2018. február 22. napján meghozott 39.P.23.221/2017/7. számú ítélete ellen az I-II. rendű felperes részéről 8. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy fizessenek meg személyenként az alperesnek 12.700 (tizenkétezer-hétszáz) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 160.000 (százhatvanezer) forint fellebbezési illetéket a felperesek költségmentessége folytán az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesek kereseti kérelmükben kérték az alperes kötelezését nem vagyoni kártérítés címén 2.000.000 forint és járulékai megfizetésére. Előadták, hogy 2005. május 18. napján kötöttek az alperessel deviza alapú kölcsönszerződést. A felek a DH2 törvény szerint egymással elszámoltak. Igényeket arra alapozták, hogy az alperes megsértette személyiségi jogait, azaz az egészséghez fűződő jogukat azáltal, hogy a szerződésben tisztességtelen szerződési feltételeket alkalmazott. A DH2 törvény szerinti elszámolás teljesítésével az alperes a tisztességtelen eljárás és a károkozás tényét elismerte. A tisztességtelen eljárás nélkül a felpereseknek nem kellett volna ingatlanukat értékesíteni. Az ingatlan megtartása érdekében a felperesek kedvezményes hitelkiváltást is szerettek volna elérni, ettől azonban éppen az alperes tisztességtelen magatartása fosztotta meg a felpereseket, mert a Gazdasági Versenyhivatal a számú határozatában megállapította, hogy az alperes a hitelkiváltó hitelek nyújtásának korlátozása révén a végtörlesztések csökkentése érdekében más pénzintézetekkel összehangolt stratégiát alkalmazott, amely miatt vele szemben 283.500.000 forint bírságot szabtak ki.

Az alperes kérte a felperesek keresetének elutasítását és perköltségben való marasztalásukat.

Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét elutasította. Indokolása szerint a felpereseknek a perben azt kellett bizonyítaniuk, hogy a tisztességtelenül megállapított szerződési feltételekkel az alperes

megsértette az egészséghez fűződő személyiségi jogukat, amellyel okozati összefüggésben következett be egészségromlásuk. Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a kölcsönszerződés egyes elemeinek tisztességtelensége a felperesek vagyoni természetű jogainak sérelmét okozta, ennek következményeként az alperesnek elszámolási kötelezettsége keletkezett a felperesekkel szemben. Az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatban azt vizsgálta, hogy az alperes a tisztességtelen szerződési feltételek alkalmazásával egyúttal személyiségi jogot sértő többlettényállási elemet is megvalósított-e. A felperesek a szerződés megkötésekor megismerték az alperes tájékoztatóját, így megismerték a deviza alapú kölcsönben rejlő kockázatokat is. A törlesztőrészletek drasztikus növekedése nem az alperes magatartására, hanem arra a tényre vezethető vissza, hogy a felperesek által felvett nagyobb összegű kölcsönnek eleve magasabbak voltak a törlesztőrészletei, így érzékenyebben reagált az árfolyamváltozásra is. A végtörlesztésre nem határidős árfolyamon, hanem a hirdetményben meghatározott, a felpereseknek kedvezőbb árfolyamon került sor. Az ingatlan eladása tehát a felperesek gazdasági megfontolásából eredő döntés volt, az nem a szerződési feltételek érvénytelensége, hanem az árfolyamváltozás kockázata miatt következett be. A felperesek a per során nem jelöltek meg semmilyen olyan alperesi magatartást, amely alkalmas lett volna annak megállapítására, hogy egészségük azzal okozati összefüggésben sérült. A szerződés egyes feltételeinek érvénytelensége önmagában nem alapoz meg személyiségi jogsértést. Figyelemmel arra, hogy nem volt az alperes részéről személyiségi jogot sértő magatartás, ezért az elsőfokú bíróság a felperesek igazságügyi orvosszakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványát mellőzte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben felperesek terjesztettek elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereseti kérelemnek megfelelő döntés meghozatalát, míg másodlagosan a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára történő utasítását kérték. Az elsőfokú bíróság indokolásában iratellenesen állapította meg, hogy a felperesek a végtörlesztéssel vagyoni előnyhöz jutottak volna, vagyis hogy az értékesítés nem kényszerhelyezeten, hanem önkéntes gazdasági döntésen alapult volna. Ezzel szemben a felperesek a hitelt nem a 2014. évi CXXI. törvényben szabályozott végtörlesztéssel, kedvezményes árfolyamon, hanem piaci árfolyamon fizették vissza, amely éppen kiemelkedően előnytelen volt a felperesek szempontjából. Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a felperesek nem jelölték meg a károkozásra alkalmas alperesi magatartást. A felperesek a 2015. november 11-i beadványukban pontosan leírták, hogy az alperes tisztességtelenül emelte meg az eredeti törlesztőrészletek összegét és ezzel párhuzamosan - amint azt a GVH is megállapította - meg nem engedett eszközökkel, a versenytársakkal együttműködve korlátozta a hitelkiváltó hitelek felvételét. E két tényező vezetett oda, hogy a felperesek eladni kényszerültek otthonukat, amely a későbbiekben egészségkárosodásukhoz vezetett. Amennyiben a törlesztőrészletek kevésbé emelkednek, úgy képesek lettek volna kölcsönt törleszteni és jelenlegi egészségromlásuk nem alakult volna ki. Az egészségromlás körében bizonyításra nem került sor, ezért az elsőfokú bíróság nem volt abban a helyzetben, hogy a kereseti kérelemről érdemben döntsön.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperesek perköltségben való marasztalását. A felperesek nem vagyoni kártérítés iránti igényének érvényesítéséhez a felpereseknek kellett az alperes jogellenes, a felperesek személyhez fűződő jogait sértő magatartását, valamint az azzal okozati összefüggésben bekövetkező nem vagyoni sérelmet bizonyítani. A felperesek a fellebbezésükben abból a téves előfeltevésből indulnak ki, hogy az alperesnek ráhatása lehetett az árfolyamok emelkedésére, ezáltal a törlesztőrészletek összegének növekedésére. Amint azt a Kúria 6/2013. számú polgári jogegységi határozata is kifejti, a pénzügyi intézmények sem láthatták előre a jövőbeni árfolyamváltozásnak sem a mértékét, sem az irányát. A

felperesek az árfolyamkockázat viselése körében teljes körű tájékoztatást kaptak az alperestől, az I. rendű felperes a kockázatteltérő nyilatkozatot szereplő aláírást sajátjának ismerte el. A II. rendű felperes közgazdász végzettséggel rendelkezik, amelyre figyelemmel alappal feltételezhető, hogy az átlagos fogyasztó mércéjét jelentősen meghaladó pénzügyi ismeretekkel rendelkezett a szerződés aláírásakor. A Kúria 2/2014. számú polgári jogegységi határozata alapján a kockázatteltérő nyilatkozat aláírása esetén az ellenkező bizonyításáig úgy kell tekinteni, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül őt terhelő volta a fogyasztó számára világos és érthető volt. Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást abban a körben, hogy a perbeli kölcsön jogviszony lezárása a felperes gazdasági megfontolására vezethető vissza, amely egyben kizárja az alperesi oldalon személyiségi jogot sértő jogellenes magatartást és az okozati összefüggést. Az előtörlesztésre a felperesek kérelme alapján került sor, így fogalmilag kizárt, hogy kényszerhelyzetről legyen szó. Az esetleges gazdasági kényszerhelyzet nem azonosítható a jogi értelemben vett kényszerhelyzettel. A BDT2017.3692 számú döntés értelmében az ember vagyoni jogai nem érintik az általános emberi értékminőséget, így sérelmük nem eredményezi az adott vagyoni jog jogosultja személyiségi jogainak megsértését.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét teljes terjedelemben bírálta felül, mert annak fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt [Pp. 228. § (4) bekezdés].

Az ítéltábla a felperesi fellebbezés alapján mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy indokolt-e az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése a bizonyítási eljárás kiegészítése érdekében. A bizonyítás kiegészítése azonban nem volt szükséges, a felpereseknek egyébként sem volt a személyes meghallgatáson kívül további bizonyítási indítványuk, ezért az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján nincs sem ok, sem lehetőség.

A felperesek fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az ítéltábla a döntésével is egyetértett, annak jogi indokait - a fellebbezésben foglaltakra is figyelemmel - az alábbiak szerint pontosítja, illetve egészíti ki.

A nem vagyoni kár valamely személyhez fűződő jog megsértésének következménye. A Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontjából következően a nem vagyoni kártérítés csak a személyiségi jogi jogsértéssel mint jogellenes magatartással okozott nem vagyoni hátrány kompenzációját szolgálja. A személyiségi jogot sértő magatartás a sértett személye elleni támadással valósul meg. Ilyen, a felperes személye elleni támadást megvalósító magatartás az alperes részéről azonban nem történt. Nem kétséges, hogy a vagyoni kár, így a kölcsönszerződésből adódó fizetési kötelezettségek növekedése és a lakhatási körülményekben bekövetkező kényszerű változások is hátrányosak a felperesek életminőségére, ezek a hátrányok azonban nem azonosíthatók személyiségi jogi jogsértéssel. A felperesek életminőségében bekövetkező hátrányok tehát összefüggésben álltak az alperessel kötött szerződéssel, de ebből nem következik, hogy az alperes a felperesek sérelmére személyiségi jogot sértő magatartást tanúsított volna. Többlettényállási elem hiányában a vagyoni hátrányt eredményező magatartás nem tekinthető személy elleni támadásnak. Ilyen többlettényállási elemnek a felperesek által hivatkozott versenyhivatali határozat sem minősül, mert abból is az következik, hogy az alperes az ügyfeleinek vagyoni jellegű hátrányt okozott, amikor a többi pénzintézettel együttműködve a végtörlesztés érdekében történő hitelfelvételt akadályozta. Ez a magatartás ugyanis azzal a következménnyel járhatott, hogy a felperesek, illetve az alperes más ügyfelei nem a végtörlesztésre vonatkozó, hanem csak kedvezőtlenebb árfolyamon tudták

visszafizetni a kölcsönszerződésből eredő tartozásukat. Személyiségi jogot sértő magatartás hiányában nem vagyoni kártérítés iránti igény nem érvényesíthető alappal.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdésére figyelemmel kötelesek az alperes másodfokú eljárásban felmerült költségeit megfizetni. Az alperes jogi képviselével kapcsolatban felmerült költség összegét az ítéletábra a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján határozta meg. A felperesek személyes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2018. szeptember 25.

. Czukorné dr. Farsang Judit s.k.
a tanács elnöke

. Benedek Szabolcs s.k.. Matosek Edina s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: